

Køer af gamle racer skal testes i moderne øko-besætninger

Lørdag den 15.8.2015 er der familieførøgelse i fire økologiske Naturmælk-besætninger, når en flok slægtninge af gamle racer flytter ind for at blive testet i sammenligning med moderne malkekøer. Måske har de gode egenskaber, som er gået tabt i det intensive avlsarbejde.

13.08.2015 | ULLA SKOVSBØL

Naturmælk og seks af mejeriets leverandører er gået sammen med forskere fra Aarhus Universitet om at undersøge, om gamle danske kvægracer har gener, som det er værd at bygge videre på i de økologiske besætninger. Det drejer sig om køer fra den gamle røde danske malkerace, der ligner dem fra Morten Korch-filmene, og køer af den gamle sortbrogede race Jysk Kvæg, som kun findes i ganske få besætninger.

Fem gårde i Sydvest- og Sønderjylland og én gård i Midtjylland er med i projektet, og lørdag står fire af landmændene klar til at modtage kvierne af gamle racer, som skal være en del af deres besætninger i de kommende fire år.

“Igennem mange år er der blev avlet intensivt på malkekøerne for at få dem til at give mere mælk. Det er måske gået ud over andre egenskaber, som er gået tabt. Derfor vil vi undersøge, om køer af gamle racer har gener, der f.eks. gør dem mere robuste og sunde og bedre egnede til økologiske produktionsforhold end de moderne køer. Det kan også være, at deres mælk har en anden og bedre sammensætning af fedt og protein, som kan give bedre produkter til forbrugerne,” siger seniorrådgiver Morten Kargo fra Institut for Molekylærbiologi og Genetik - Center for Kvantitativ Genetik og Genomforskning ved Aarhus Universitet.

Mælk med nye egenskaber

Naturmælk har store forventninger til de gamle racers gener og tror, deres mælk kan være egnet til nye specialprodukter:

“Vi håber meget, at forskningsprojektet kan give konkrete resultater, så vi i fremtiden kan tilbyde forbrugerne nye økologiske specialprodukter baseret på mælk fra gamle racer, ” siger direktør Leif Friis Jørgensen, Naturmælk.

Hidtil har man ikke for alvor kunnet undersøge de gamle racers produktionsegenskaber, fordi de få dyr, som er tilbage, typisk står i meget små, ekstensive besætninger. Nu bliver de for første gang testet under præcis samme vilkår som højtydende, moderne køer i økologiske produktionsbesætninger. Hvis forsøget bliver en

succes, kan det ikke alene føre til stærkere køer og nye mælkeprodukter, men også være med til at sikre, at genressourcer, som er ved at forsvinde, vil blive bevaret for eftertiden.

Genomisk selektion gør projektet muligt

Det er udviklingen af ny teknologi inden for genomisk selektion, der gør projektet muligt. Med en simpel blodprøve kan man nu bestemme dyrets genetiske potentiale og dermed udvikle avlslinjer, der imødekommer de krav, økologisk mælkeproduktion stiller til dyrene.

Samtidig inddrages tre oprindelige mælkekvægracer Holstein, nordisk rød og Jersey i projektet for med dem at undersøge, om det er givtigt at fremavle egentligt økologisk malkekvæg baseret på de tre racer.